

медъ I бѣ подчинилъ васалния князъ Джунеида, излѣзълъ противъ бунтовницитѣ, но загиналъ въ стиларийскитѣ клисиури заедно съ цѣлата си войска подъ мечоветѣ на фанатицитѣ. Сѫщата участъ постигнала и неговия приемникъ Али-бѣгъ. Само когато пристигнали многобройни азиатски и европейски войски, сектантите били отблъснати следъ страшно кръвопролитие до носъ Карабурунъ. Мустафа биль подложенъ на страшни мжки и мжченически умрѣль въ Ефесь.

Махмудъ Бедрединъ между това отишълъ въ Влашко, заселилъ се въ Дръстъръ съ помощта на Мирчо, който го поддържалъ като старъ привърженикъ на Муса, и съ войска отъ недоволни турци потеглилъ къмъ Балкана. Вестъта, обаче, за участъта на стиларийскитѣ възваници разпръснала пълчищата му още преди да се ударятъ. Махмудъ скиталъ по планините, докато не биль заобиколенъ и предаденъ отъ своите хора. Той биль наказанъ съ смърть въ Серестъ на 1419 г.¹⁴.

Пакъ по това време се появилъ лъже-Мустафа, който се издавалъ за безследно пропадналия следъ битката при Ангора Баязидовъ синъ, и намѣрилъ подкрепа при Мирчо, при неспокойния азиатски князъ Джунеида, който при Сюлеймана биль управителъ на Охридъ, а при Мохамеда, следъ повторно унижение — на Никополъ, и при византийците, които въпрѣки всичкитѣ си бедствия, все още напразно се надѣвали, че ще бѫде възможно чрезъ интриги да скаратъ турцитѣ и следъ това да ги победятъ. Лъже-Мустафа, отначало победителъ, биль погубенъ чрезъ предателството на Джунеида и биль убитъ нѣгде при Тунджа (1421).

Още по-воинственъ отъ Мохамеда I биль неговиятъ синъ *Мурадъ II* (1421—1451), справедливъ и откровенъ (даже по думитѣ на византийците), богато надаренъ съ политически умъ. Още щомъ стѫпилъ той на престола, тежки времена настанали за останалите християни. Следъ тежка обсада на Цариградъ (1422) византийците били принудени да плащатъ данъкъ на султана; отъ това време въ състава на държавата на Комненици и на Палеолозите влизали само столицата, Анхиаль, Месемврия и Пелопонесъ. Въ 1430 г. турцитѣ превзели съ пристѫпъ Солунъ, който малко преди това биль завзетъ отъ венецианците. Презъ царуването на Мурада II Бѣлгария се наслаждавала съ пълно спокойствие, съ изключение на дветѣ нападение на влашкия войвода Дракулъ, приемника на Мирчо († 1419 г.). За Сърбия пъкъ настѫпили тежки времена следъ смъртта на многооплаквания Стефанъ Лазаревичъ († 1427). При неговия приемникъ богатия, хитрия и храбрия старецъ *Георги Бранковичъ*, османите завзели всичките и земи, освенъ Бѣлградъ.

Къмъ това време се отнася и интересното описание на едно пѫтешествие презъ Бѣлгария. Въ 1433 г. френскиятъ рицарь Бертрандонъ де-ла-Брокиеръ се връщалъ отъ светите места презъ Цариградъ¹⁵. Въ Одринъ му се удало да види простиращи се придворене щатъ на Мурада II, който нѣмалъ нищо общо съ разкоша на по-сетнешните стамбулски султани. Пловдивъ, населенъ предимно отъ бѣлгари¹⁶, биль още тогава голѣмъ градъ съ богати плодородни околности; крепостта вече не сѫществувала, била тогава вече въ развалини. Презъ гори и необработени пространства стигналъ той до София, тогава най-добрая бѣлгарски градъ съ малка крепость и съ полуразрушени градски стени. Съ изключение на малкото турци, населението на града и на страната се състояло отъ бѣлгари. Тѣ не криели желанието си да свалятъ отъ себе си турското иго; само 40 години преди това бѣ паднало бѣлгарското царство и имало още не малко свидетели на предишната независимостъ. Околните области били гъсто населени. Въ малката крепостъ Пиротъ живѣели едни само турци. Покрай мжки проходи пѫтешественикътъ пристигналъ въ Нишъ, който само пять години преди това били